

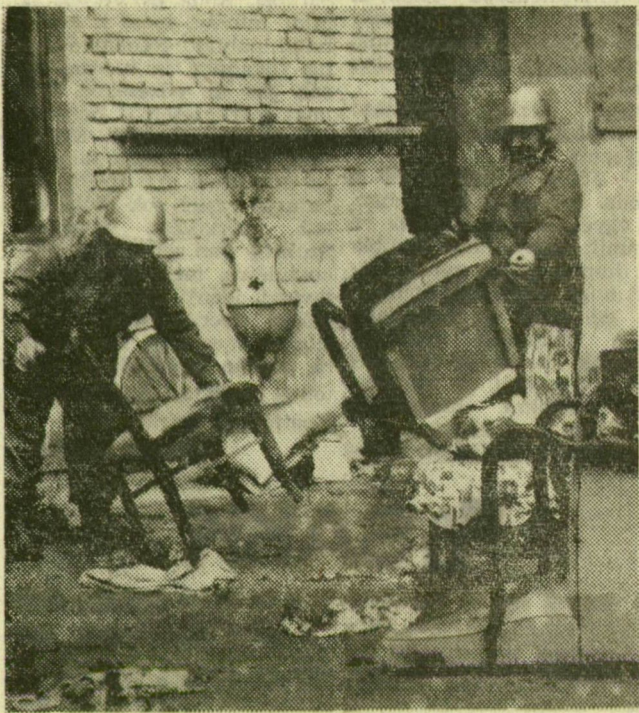

Műemlékben lakni

A dorozsmai szélmalom ügye mozgatta meg Povik Sándorné (Hajnóczy utca 1.) tollát. Azt bizonygatja, hogy nem a malomra, hanem a műemlékházakra kellene költenek, melyek egyben lakóházak is. Példának a neki otthont adó, romantikus stílusú Balassa-házat hozza fel, melyben — úgy tapasztalja — nem kellemes lakni: elhanyagoltnak tartja.

Levele így eleve ellentmondásosnak tűnik, sokkal egyszerűbb lenne a helyzet, ha csak a lakás meg a műemlékvédelem közötti ellentmondásra hivatkozna. Így csak annyit fűzhetünk sorához, hogy minden műemlék, múltunk minden maradványa — már csak azért is, mert nem bővelkedünk ilyenekben — megérdemli azt, hogy rendbehozzák. A Balassa-ház is, meg a dorozsmai szélmalom is. Mely utóbbihoz semmi köze sincs az előbbire felügyelő szegedi tanácsnak.

Gázrobbanás az Április 4. útján

Somogyi Károlyné felvétele

A tűzoltók az udvarra hordják ki a lakásokból a megégett bútorokat

Tegnap, kedden reggel valamivel 8 óra után az Április 4. útja 48. alatti ház földszintjén, Nagymihály József lakásában gázrobbanás történt. A lakás légtére éjjel felitódott gázzal és a konvektor lángjától reggel a gáz felrobbant. Nagymihály Józsefné súlyos, életveszélyes, másod- és harmadfokú, Nagymihály József pedig súlyos, de nem életveszélyes, másod- és harmadfokú égési sérüléseket szenvedett. A sérülteket a Bőrgyógyászati Klinikára szállították.

A robbanás tönkretette a lakást, egy közfalat kidöntött. Kitért az ablakokat a szemben levő házban is, ott is károkat okozott a lakásokban. A másik házról a lőkész hullám visszaverődött, és a 48-as számú ház emeleti ablakait is összetörte. Közvetlenül a robbanás után a tűzoltóság, a rendőrség és a DÉGAZ szakemberei hozzáfogtak a szivárgás okainak felderítéséhez. Ellenőrizték a szomszédos lakásokat is. Az egyiknek nem volt otthon a lakója, munkahelyéről kellett hazahívni.

A természetességről kellene szólni előláróban, még mielőtt a leveleket szótlatnánk meg. Mégis egy levéllel kapcsolatban Balogh Ferenc (Újszeged, Tárogtató utca 17.) dícséri abban annak a fiatal sofőrnek a cselekedetét, aki kérésüket meghallva — lázas kisgyerekeit kórházba kellett szállítani —, utasa beleegyezésével, már foglalt taxiján bevitte őket a Takaréktár utcai taxiállomásra, majd ott átadta a családot egy kollégájának. Így, bár sok volt a várakozó, sikerült időben a kórházba jutniuk. Történt pedig ez február 12-én, éjfél után. Nem az első ilyen tartalmú levél ez, s nem is az utolsó, remélhetőleg. Mégis: bárcsak ez lenne a természetes emberi magatartás, olyanira, hogy egy köszönő szón túl, nem is kellene kivételesnek éreztetnünk.

Kell-e a viseltes?

Guberálók című riportunkhoz van mondanivalója V. A.-nének (Öszeszék 70., Balástya). Jó néhány példával bizonygatja, hogy a mai szemben sok minden van, amit kevésbé tehető emberke szívesen használnának, de nem jut el hozzájuk. Nemcsak azért nem, mert, akik ezeket a holmikát a ku-

Ivó helyett tejivó

A kisteleki Majoros László naponta jár be Szegedre, volt tehát alkalmunk megfigyelni, hogy sok ember időzött el az állomás környékén egy-egy pohár tej erejéig valami tejivóban. Nemcsak arra lenne szükség az állomás környékén, hogy egészen másfajta ivókban költse el a pénzüket az átutazók, mint a város centrumában akad elég — folytatja —, de máshol is valószínűleg megélné egy-egy. Különösen olyan helyen, mint az állomás.

Bosszankodik azon is, hogy a televízió műsora gyakran eltér attól, amit a

kába dobják, közönyösek, vagy éppen nem is tudnak a szegényebektől, hanem azért sem, mert nincs rá módjuk, hogy valamilyen eljuttassák azokhoz, akik rászorulnának. Véleménye szerint érdemes lenne megvalósítani ennek a módját, hiszen vannak még rászorulók.

lapok — így a Délmagyarország — közölnék. Ez valóban gyakori — választhatjuk —, de az is természetes, hogy a televízió fenntartja magának a műsorváltoztatás jogát. Csak így képes lépést tartani a sokszor váratlan eseményekkel, melyek egész sor műsorkezelési időpontját megváltoztatják. Ez bárhol a világon előfordul, sőt, gyakrabban, mint nálunk.

Sok a sóder

Az alsóvárosiak nagy része örül annak, hogy a Csonka és más utcák aszfaltozása még az ősszel megkezdődött. Annak már — mint Bakacsi Gyula (Daru utca 13.) írja — kevésbé, hogy a sódert, amely az útpítéshez szükséges, olyan szerencsétlenül rakták le a Daru utcában, hogy megbénította a kocsik és autóforgalmat. Emiatt a napokban egy autó az árokba is csúszott. Vagyis — ez a kérés olvasóinknak. Vagy zárják le a Daru utcát a forgalom elől, vagy biztosítsák a zavartalan forgalmat a sóder átrakodásával.

Perpatvar a buszon

Vagy húsz aláírással érkezett egy levél Kiskundorozsmáról, melyben az is benne foglaltatik, hogy néha különös dolgok történnek a buszon. A vásártérről február 8-án reggel 4 óra 55 perctől induló, GA 12-75-ös rendszámú busz vezetője ugyanis úgy száguldotta végig az utat, hogy annak, aki le akart szállni, komoly nehézségekkel kellett számolnia. Főbe jeleztek előbb a hátsó, majd az első ajtónál is, kopogtattak: nem találtak meghallgatásra. Ahogy a levélírók egyike ecseteli az esetet: még a kalauzt is leutasította a kocsiról a végül is megállásra kényszerített vezető, úgy hajtott tovább. Snikli Józsefné (Kiskundorozsma, Móra Ferenc utca 9.) jó néhány utas nevében kéri az ügy kivizsgálását.

Színháztörténeti sorozat Újszegeden

A magyar kabaré története című új sorozat első előadása hangzott el tegnap, kedden este a November 7. Művelődési Központban. Forgács László, a Vidám Színpad tagja a Bonbonniere-től a Mikroszkópig címmel a magyar kabarésínházak fejlődését ismertette. Az érdekes előadás után a Minnevetünk? című archív filmösszeállítást vetítették. A nagy magyar nevetetők: Bársony Rózi, Kabos Gyula, Bilicsi Tivadar, Dénes

Mire költik a kultúra forintjait?

Nyáron tüzi napirendre a szakszervezetek megyei tanácsa az üzemek szociális-kulturális alapjának felhasználását. Az elemzést tájékoztató előzi meg, az SZMT konkrét adatokkal vizsgálja az egyes vállalatok szociális-kulturális alapjainak sorsát; a felmérés munka jelen stádiumában máris több üzem tapasztalataival rendelkeznek.

1.

Mire költik a kultúra forintjait? Mint ismeretes, az új Munka Törvénykönyve a vállalati önállóság növekedésével párhuzamosan bővítette a szakszervezetek jogait: dönthetnek a szociális-kulturális alapok felhasználásában. A SZOT elnökségének irányelvei célserűnek tartják, ha a vállalati szakszervezeti tanácsok a rendelkezésükre bocsátott keretből külön-külön határozzák meg a szociális, a kulturális, a sport, az üdültetés és a segélyezés összegeinek nagyságát. Tehát külön-külön. Vagyis gyakorlatilag a kultúra forintjai közös perselybe kerülnek, a vállalatok nyereségük meghatározott részét utalják át szakszervezetüknek, mely a maga forintjait hozzátevé saját hatáskörben gondoskodik felhasználásukról. Így történik például a textilművekben is, azzal a kiegészítéssel, hogy a szegedi üzem (mely lényegében nem önálló vállalat) is úgy kapja országos központjától a nyereségforintok ráeső arányát, melyből további lebontással utalja át szakszervezetének a szociális-kulturális alapot. Ha most csupán a kultúra pénzét követjük nyomon, az esetek többségében nehéz finom határvonalat húzni. Részben mert átfedéseket találunk, néhány szociális kiadás jellege, sőt az üdültetés is bizonyos értelemben kulturális felhasználásnak

2.

Nagy Lászlóné, az SZMT kulturális-agitációs és propagandabizottságának vezetője, aki az adatokat rendelkezésünkre bocsátotta, az alkalmi rendezvények túlméretezettsége (a fenyezőn 30 ezer forintja), és a hasznosabb befektetések (könyvvásárlásra csak 16 ezer forint), között látott ellentmondást. Megjegyezte, a vásárhelyi HÓDIKÓT célszervezetben csinálja, az ünnepekre viszonylag kevesebbet fordít, inkább a nagyszülőket támogatja. Persze a HÓDIKÓT példája más hasonlítások mintaképe is lehet: csupán kulturális célokra évente 200 ezer forintjuk van (!), s önálló művelődési otthont tar-

tanak fenn, működése független a vállalati nyereségtől, biztosított keretből történik.

Visszatérve a szegedi üzemekhez: a textilművek mellett tanulságos adatokat kaptunk a cipőgyártól is. Hogy dolgozói igényeit mennyiben tükrözik a számok — bajos lenne íróasztal mellől visszakeresni. Annyi bizonyos, a textilhez képest jóval kisebb üzemről van szó, logikus, kevesebbet költenek a kultúrára, de ennek a kevesebbnek a mértéke, elosztása is indokolatlanul rapszódikusnak látszik. Könyvek beszerzésére az évi 3 ezer forint minimális (egy átlag fizetésű, olvasni szerető munkás maga sem költ el sokkal kevesebbet), nem csoda, ha a könyvtár ügye esztendőket óta vajdúlik. Ezzel szemben az ugyancsak szerény kiadású gyermeknapra 7, fenyezőnre 8, hónapra 10 ezer forintot. Itt is az arányok figyelmeztetnek.

3.

Kétségtelen, az alkalmi ünnepeken szétosztott csomagok, ajándékok, a figyelmesség virágai látványosabbak, a pénz — ha vékonyka — felhasználásának látszólag ez a népszerűbb formája. Lehetne védekezni: nem kell a könyv? De ha nincs is könyv — gyengül az ellenérv. Ezen felül — úgy hisszük — összefüggések kereshetők a kultúra forintjainak sorsa és tervezőinek, elosztóinak személye, kollektívája között is. A szakszervezetek és a vállalat vezetőinek „hozzállása”, a művelődés szempontjaira figyelő gondolkodása és gondoskodása, fantáziája, meg nem utolsósorban kapcsolatuk között.

A megyei szakszervezeti tanács felmérése folyamatban van.

Nikolényi István

Tanácsi irányítással működnek a tűzoltóság területi szervei

1972. január 1-től megyénkben is — a 2034/1971. számú kormányhatározat alapján — a tanácsok irányításával működnek az állami tűzoltóság területi szervei. A tanácsi irányítás azt is jelenti, hogy az évtől a tanácsi költségvetésekben szerepel az állami tűzoltóság fenntartására fordítandó összeg, továbbá a Belügyminisztérium az érintett tanácsoknak átadja mindazokat az anyagi eszközöket — berendezés, felszerelés stb. —, amelyek eddig BM-kezelésben voltak. Az átadás-átvétel néhány napon belül befejeződik.

Az állami tűzoltóság életében bekövetkező szervezeti változás társadalmi jelentőségű. Ismeretes, hogy az MSZMP Központi Bizottsága 1968. novemberében foglalkozott az államigazgatási munka egyszerűsítésének kérdéseivel, és legutóbb, tavaly novemberében szintén napirenden volt e téma. Eppen ennek az egységesítési folyamatnak a sorába tartozik az állami tűzoltóságot érintő intézkedés. A tanácsok irányítják azt a szervezetet, amely olyan feladatokat lát el — mentés, kárelhárítás, megelőzés, hatóságilag jellegű ügyek stb. —, amelyek a lakosságot közvetlenül érintik. A tűzoltóság funkciója a jövőben sem változik: a megelőzés, a felderítés, a mentés vagy éppen a tűzoltás stb., mint feladat nem is változhat.

Az átszervezés nyomán megyénkben a városi tanácsok irányítása alá tartoznak a tűzoltó-parancsnokságok, attól függetlenül, hogy nem csupán városi feladatokat látnak el, hanem hatáskörük (a szegedi, a mátkői és a szentesi parancsnokságé) kiterjed járási területre is. Az irányítási feladatokat a helyi tanácsok látják el. A megyei tűzoltó-parancsnokság a megyei tanácsok irányításával működik. A helyi parancsnokságok felett a szakmai felügyeletet a megyei parancsnokság gyakorolja, és a szakfelügyelet továbbra is BM-hatáskör. Az állami tűzoltóság továbbra is hivatásos jellegű szervezet, tehát az átszervezés nem oldja fel a hivatásos és az önkéntes tűzoltótestületek közötti differenciát. A helyi tanácsoknak, illetve a járási hivataloknak továbbra is megmaradnak a közéleti önkéntes tűzoltótestületekkel kapcsolatos feladataik.

A tanácskozáson megállapították, hogy az elmúlt években az állami tűzoltóság megyénkben működő szervezeti eredményesen oldották meg a megelőző tűzrendészeti és kárelhárítási feladataikat. A hivatásos tűzoltók nem egy esetben igen nehéz körülmények között végezték fontos munkájukat. Az átszervezés után várható, hogy feladataikat még jobban és eredményesebben látják el, mert a tanácsok részéről közvetlenebbé vált az ellenőrzés, és ahol indokolt és szükséges, a közvetlen segítség sem marad el.